

הרואה פרק תשיעי ברכות

נו.

תורה אור השלם

1. שורך טבוח לעיניו ולא תאכל ממנו חמור וזול מלפניו ולא ישוב לך אצרך ונתות לאיביו ואין לך מושע: דברים כח לא 2. בנים ונתות תולידו ולא יהיו לך בי ילבי בשבי: דברים כח מא 3. בניך ובנותיך נתנים לעם אחר ונעיקך ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאל ידך: דברים כח לב 4. לך אבל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב וייןך פי כבד רצח האלהים את מעשיך: קהלת ט ז 5. זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף פי יחלקנו הארבה: דברים כח פ 6. ויתם יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוף פי ישל ויתך: דברים כח מ 7. וראו כל עמי הארץ פי שם ז נקרא עליך ונקרא פי דברים כח י

עומד עליו צלמורא להשמיע צקול רס לרצים כקול חמור הנוער: וי' דפטור חמור גהיט מהפליך. צפרשת והיה כי יציאך וכל פטר חמר מפדה צשהי והוא חסר וי' וצתפילין של רבא כתבו הכותב מלא ואח"כ מתקו והיינו גהיט מתקו: דשא צרייטא. דלת חילון צצבית: אספק מפה. השומרת את הצבית:

כני. שנייס הפנימיות שקורין משילאר"י: תרתי נשי מגרשא. שאשמו של אדם קרויה יונה דכתיב יונתני מתמתי: סרין קולפי בעתה. מכת מקל עב צראשו כראשי לפמות: בלא מלרים. נחלה בלא מלרים כלומר קרקעות רחצים ורצים: וכפין אנקיס. כסוי עפר הפוסת ממשולת החומה: ונסר מוקרי. נשר מוחו: אודרע מצי סדיא. המוכין יולאין מן הכר שצמראשמוי: הללא מלרשא. הלל שאנו קורין צפסת. לפי שיש הלל אחר הקרוי הלל הגדול קורין לזה הלל המלרי: ניסי מטרשעי כל שעי' נסיס נקרא ניסן שעל כל צרה הצאה לישראל אומרים אותו על גאולתו: הוס קא אזול. צר הדיא צהדיה לרצא: צארצא. צספניה: אמר צהדי גברא דמטרשעי ליה ניסא למה לי. שמא כאן יארע לו הנס שמתצב עספניה והוא ינלל: צדיך קיימא. כך הוא תלוי הפסוקו לי אס לטונה אס לרעה והפסוק לי לרעה: אשמו של רבא צת רב חסדא היתה: טורוינא דמלכא. שומר אזלר המלך: נפל סללא. מולע: שיראי

- רבינו הגנאל
- א"ל הואי אשיתא דנפל. פי כחל. א"ל הואי אפדנא דאבוי דנפל. פי אפדנא חצר. ונפל מנקריה פי מוח שבקדק. א"ל אודרא מבי סדיא נפק. פי הנוצה היוצא מן הכסת. גמירי דקללת חכם אפי' בהנם היא באה. פי מתקיימת.

קיסר. מלך רומי והיה לו תגר עם פרסיים: מאי הוינא. מאי ארצה צלילה חלום: משהי לך פרסאי. עושים כך עבודת המלך. כמו לא חמרע דחד מנהון שחרית (מרגס צמדנר טו). ולשון חכמים (ספרי פי דברים) הדבך לשחור וישמחו לך: ושבו לך. יללונך צצבית: ונתני פי קשייטא. יכופו אורף לטחון גרעיני תמרים: וצבור פי. מלך פרס: פסיד עסקך. מתקלקל פרקמטיא שך: ולא אהני לך למיכל. מתוך לערך לא יעשם לך שום מאכל: מרווח עסקך. ומתוך שמחך לא תתאוה לאכול שמהי צבע צשמחך: והיא. אשך: לפוחי פחדך. להפיג דלוגתך: מרישוי. זרע רב תוציא השדה: צדיינא דמלכא. אזלר שחכשיי המלך שם יצבר על ידי גנבים ויעלילו עליך לומר שאתה גנבתם: קל וחומר מינך. אס רבא נחמד כל שכן שיחשדונו וחו ויראו ממך: חסא. חזרת: עיף עסקך. כול צריוח כחזרת שהיא רחצה וכפולה: מירי עסקך. שנאו לכל ומר יהיה הסמורה שך: צהיטא. הם היו משתכרים ציין: חלי עסקך. מתוך כלומר שמתן סחורתך צול: דקדחי. גדלה: עשיק עסקך. צוקר תמכרנו כמו עשיק לגבך (צ"מ ד' (3). לרצא א"ל קאוי עסקך. לשון קאוי הכל ישנאו: מהצעי עסקך. יתצקש עסקך ויחזרו אחריו לקנות: דקאי אאיסדן. מרלשומי. כדמתרגמינן מרלשומי אסדוהי (ברלשית כח): מלכא הויט. ראש ישיצה הדורש דרשות והמתורגמן

- א) חנניא. ב) דברים כג. קדוש מה: א) יצמות סג: ושם ארבע רב תן בר רבא אמר רבא. ד) נבטת סג: ה) גבי היבן צע"ו מת. כפשי"א וכו' שם ד"ה הכי: ו) נסור לחומת צבוי כך פשיטי צי"ק ג ד"ה לאשין וכו' ע"ש וצבור פי כחלן. ז) גבי הערך אודרע פי' נולא. ח) ולעיל ה"ה: ט) מכות יא. י) סנהדרין לו. יא) גבי הערך טריוח פי' שומר המעילות. יב) ד"ה שבור לפני ד"ה שבור (מ) שמונת יג. יד) שגור השירים ה'.

הגהות הב"ח

- א) וקוית פסוקא לפסוח: ב) שם ותפשי ליה רבא דחיל כולי עלמא ואמרי רבא איתפסי און לא כל שכן אמרי ליה: ג) שם נהיט מפינך עיין רבא ואשכח וא"ו דפטור חמור גהיט תפלה לטוף אול: ד) רש"י ד"ה שבור מלכא מן פרס:

גליון הש"ס

גבי א"ל אשך שבבא. פי לקמן דף ס"ב ע"א מוס' ד"ה רבא:

לעוי רש"י

משילאר"י [מישילר"ש]. שנייסי טוחות.

מוסף רש"י

את אמרת לקריבך. לתת כמו קטנה לקטנה ואשמו אמרה שמהנה לקטנה (קדושין מה). בבירא. צבור (שבת סו). כבי. מקום מושב השנים וזלתי"ש (ע"ז כח). ע"י חות' שש. אשיתא. חמה (ב"ב ג).

אחריתי^א דאמר רבא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר רב מאי דכתיב בנך ובנותיך נתונים לעם אחר זו אשת האב אקרינן בחלמין^ב לך אכול בשמחה לחמך לאבוי אמר ליה מרווח עסקך ואכלת ושתיית וקרית^ג (לפכוהי פחדך אקרינן^ד וזע רב תוציא השדה לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן^ה וזיתים יהיו לך בכל גבולך וגו' לאבוי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן^ו וראו כל עמי הארץ וגו' לאבוי א"ל נפק לך שמא דריש מתיבתא הוית אימתך נפלת בעלמא לרבא אמר ליה בדיינא דמלכא אתבר ומתפסת בנגבי ודייני כולי עלמא קל וחומר מינך למחר אתבר בדיינא דמלכא ואתו^ז ותפשי ליה לרבא. אמרי ליה חזן חסא על פום דני לאבוי א"ל עיף עסקך כחסא לרבא א"ל מירי עסקך כי חסא אמרי ליה חזן בשרא על פום דני לאבוי אמר ליה בסיס חמרך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא לחמך אמר ליה תקיף אמר ליה עשיק עסקך כרומנא לרבא אמר ליה חלי עסקך כתמרי אמרי ליה חזן רומנא דקדחי אפום דני לאבוי לאבוי א"ל מתבעי עסקך^ח כדאמר נפל פתא בבירא ולא אשתכח לרבא א"ל פסיד עסקך ושדי ליה לבריא אמרי ליה חזינן בר חמרע דקאי אאיסדן ונוער לאבוי אמר ליה מלכא הוית וקאי אמורא עלך לרבא א"ל פטר חמור^ט גהיט מתפילך א"ל לדידי חזי לי ואיתיה אמר ליה וא"ו דפטור חמור ודאי גהיט מתפילך לסוף אזל רבא לחודיה לגביה אמר ליה חזאי דשא ברייתא דנפל אמר ליה אשך שכבא אמר ליה חזאי^י ככי ושני דנתור א"ל בנך ובנתך שכבן אמר ליה חזאי תרתי יוני דפרחן א"ל תרי נשי מגרשת אמר ליה חזאי תרי גרגלידי דלפתא אמר ליה תרין קולפי בלעת אזל רבא ההוא יומא ויתב בי מדרשא כוליה יומא אשכח הנהו תרי סגי נהורי דהוו קמנצו בהדי הדדי אזל רבא לפרוקיניהו ומחוהו לרבא תרי דלו למחוייה אחריתי אמר מסתי תרין חזאי לסוף אתא רבא ויהיב ליה אנרא א"ל חזאי אשיתא דנפל א"ל נכסים בלא מצרים קנית א"ל חזאי אפדנא דאבוי דנפל וכסיין אבקיה א"ל אבוי שכיב ומתיבתיה אתיא לגבך א"ל חזאי אפדנא דידי דנפיל ואתו כולי עלמא שקיל לבינתא לבינתא א"ל שמעתתך מברין בעלמא א"ל חזאי דאבקע ריש ונתר מוקרי א"ל אודרא מבי סדיא נפיק א"ל אקרינן הללא מצראה בחלמא א"ל ניסא מתרחשי לך הוה קא אזיל בהדיה בארבא אמר בהדי גברא דמתרחיש ליה ניסא למה לי בהדי דקא סליק נפל סיפרא מיניה אשכחיה רבא וחזא דהוה כתיב ביה^{יב} כל החלומות הולכין אחר הפה אמר רשע בדיך קיימא וצערתך כולי האי כולהו מחילנא לך בר מברתיה דרב חסדא יתא רעוא דלמסר ההוא גברא לידי דמלכותא דלא מרחמו עליה אמר מאי אעביד גמירי^{יג} דקללת חכם אפילו בחנם היא כתיב וכו' רבא דבדינא קא לייט אמר איקום ואגלי^{יד} דאמר מר גלות מכפרת עון קם גלי לבי רומאי אזל יתיב אפתחא דריש^{טו} טורוינא דמלכא ריש טורוינא חזא חלמא א"ל חזאי חלמא דעייל חכם באצבעתי א"ל הב לי וזוא ולא יהב ליה לא א"ל ולא מידי א"ל חזאי דנפל תכלא בתרתין אצבעתי א"ל הב לי וזוא ולא יהב ליה ולא א"ל חזאי דנפל תכלא בכולה ידא א"ל נפל תכלא בכולהו שיראי שמועי כי מלכא ואתויה לריש טורוינא קא קטלי ליה א"ל אנא אמאי אייתו להאי דהוה ידע ולא אמר אייתוהו לבר הדיא אמרי ליה אמטו וזוא דיך דרבו חרבו שיראי